

Bomenbond Rijnland: Jaarverslag 2019 en Beleidsplan 2020

Jaarverslag 2019

Zoals in vorige jaren al aangekondigd heeft de Bomenbond zich vooral gericht op ontwikkelingen in Leiden en Oegstgeest. Na het besluit van het toenmalige College van Leiderdorp het Groenoverleg primair te willen voeren met Leiderdorpse organisaties en waar gewenst en mogelijk de Bomenbond op concrete punten om advies te vragen, is de communicatie met deze gemeente stilgevallen. Toch spelen ook daar zorgwekkende zaken zoals het in strijd handelen met het Groenplan (onderdeel van de verleende vergunning) bij de bouw van Brittenburg waardoor er nog eens 12 bomen zijn gekapt en de nieuwe aanplant geheel is geschraapt.

Het jaar overziend overheerst t.a.v. Leiden en Oegstgeest toch vooral een gevoel van open einden. Veel is opgestart, veel is uit 2018 of zelfs eerder meegenomen en relatief weinig heeft tot een eenduidig en bevredigend resultaat geleid. Dat betekent ook dat de nodige onderwerpen terug zullen komen op de agenda voor 2020.

Beleid en wettelijke kaders

Oegstgeest: op 28 november 2019 heeft de Raad de nieuwe Bomenverordening voor Oegstgeest vastgesteld. Ondanks duidelijke signalen van bewoners en lobbywerk van de Bomenbond is geen gehoor gegeven aan het dringende verzoek de Verordening net als in Leiden en Leiderdorp van kracht te laten zijn voor alle bomen (van bepaalde omvang) in de openbare ruimte van de gemeente. Mager winstpunt lijkt het besluit het gebied waar de Verordening van kracht is wel te vergroten t.o.v. de oude situatie. Dit mede door een lobby door de Bomenbond, in de vorm van vooroverleg en reacties op concept-versie van de Bomenverordening.

Leiden: met het onverwachte aftreden van wethouder Leewis dit najaar werd duidelijk dat alle vragen die wij haar eind januari hadden gesteld onbeantwoord zouden blijven. Dus geen uitsluitel over dringende zaken als het nog steeds ontbrekende beheerplan voor de compensatie-aanplant Rijnlandroute, de herziening van de Groene Kaart, de voortgang van de uitvoering van de tientallen projecten uit de Uitvoeringsnota Groene Hoofdstructuur of de uitkomsten van de al in 2018 aangekondigde studie naar de bedreigingen en kansen voor het ecologisch netwerk van de stad. Wel staat er een nieuwe beleidsnota op de groeiende stapel: de Groene Kansen Kaart. Ook daarin weer veel projecten maar wat nu het resultaat is van de publieksavond in mei 2019 is nog steeds niet duidelijk. Ook de door haar opvolger, wethouder North, voor december aangekondigde Groenrapportage is nog niet uitgebracht.

Projecten

Oegstgeest: het College lijkt de regie over de ontwikkelingen met de herbestemming en – inrichting van de Geesten / Wilhelminapark uit handen te zijn geslagen met eigenzinnig optreden van de Oudendal-groep en het besluit van de zorginstellingen om hun vastgoed te koop te zetten. Zorgelijke ontwikkelingen, ook gelet op de insteek van sommige

ontwikkelaars om over en door de groene corridor een rechtstreekse verbinding met de noordzijde van het Leidse Bio Science Park te bewerkstelligen.

Op 9 december is deelgenomen aan een bewonerswandeling op het 3^e en laatste dijkje in Haaswijk, georganiseerd door het team Beheer en Onderhoud van de gemeente. De geluiden waren nog net als in 2017 ten tijde van de enquête van de Bomenbond onder omwonenden, zeer uiteenlopend. Van voorstanders van grootschalige kap tot pleitbezorgers van de status quo. Interessant is dat Beheer zich voor dit dijkje met grote potentie qua biodiversiteit zich heeft laten adviseren om een meer genuanceerde aanpak te volgen met o.a. breuksnoei om t.b.v. veterane bomen en inzet op grote diversiteit aan nieuwe ondergroei. Neemt niet weg dat de eerste aanblik in 2020 na de kap totaal anders zal zijn dan de huidige dichtbegroeide situatie....

Leiden: naast overleg over diverse kleinere projecten en hun gevolgen voor de aanwezige bomen en handavingsvragen ¹ is dit jaar veel tijd besteed aan enkele omvangrijkere onderwerpen zoals het Roomburgerpark, ontwikkelingen in het Bio Science park en het Singelpark en het bemiddelingstraject rond de kap op begraafplaats Rhijnhof.

De Bomenbond heeft als partij geparticipeerd in een groots opgetuigde overleg rond het Roomburgerpark. Doel hiervan was, het draagvlak te onderzoeken voor de drastische herinrichting van dit park tot een wijk sportpark, met inbegrip van een extra hockeyveld voor LHC Roomburg. Dit leidde niet tot een gemeenschappelijke gedragen visie. Op voorstel van de Raad wordt nu een nieuw participatietraject uitgevoerd waarbij het Roomburgerpark een wijk sportpark wordt, met een extra hockeyveld mits de biodiversiteit van het hele gebied aanzienlijk wordt verbeterd. De Bomenbond is niet voor dit nieuwe traject uitgenodigd, maar blijft wel betrokken.

In het Bio Science Park speelde dit jaar voor de Bomenbond met name de deelname vanuit aan de voorbereiding van de besluitvorming over de zogeheten Hartlijn. Deze Hartlijn is de nieuwe oost-weg route door het BSP waarvoor o.a. tientallen bomen zullen worden verplant. Hoeveel daarvan deze kostbare operatie zullen overleven is nog maar de vraag, maar winstpunt van dit plan is wel de overeengekomen bescherming van de kant van de 'Trambaan' met de meest biodiverse begroeiing.

Het lang verwachte implementatieplan, antwoord op het in juni 2018 uitgebrachte rapport met aanbevelingen voor de bevordering van de biodiversiteit in het LBSP, stelt teleur. Van de beoogde 5 ton blijkt slecht 4 ton over en van de concrete activiteiten zijn de aanleg van een ijsvogelwand en drijvende tuinen ad 18.000 euro, de herinrichting van de berm van de Ehrenfestweg ad 53.000 euro en het fauna-vriendelijk maken van de openbare verlichting ad 79.000 euro nog het meest in lijn met dit advies. De 45.000 euro voor de beoogde kap van gezonde populieren langs de Wassenaarseweg is een verdraaiing van de aanbeveling om ALS daar in de toekomst gekapt gaat worden, dat dan gefaseerd te doen....

---

¹Voorbeelden: Van Ravelingenstraat, Sumatrastraat, Herenstraat, Boshuizerkade, Telderskade, Toussaintkade, Bizetpad, Slaaghsloot, Drontermeerlaan, Parmentierweg, Lakenplein, Ankerpark, park Kweeklust, Schuttersveld, Noordeinde, Rembrandtstraat.

De Bomenbond heeft deelgenomen aan de informatiesessies over de ontwerpen voor het Ankerpark en het Lakenplein. Bij het Ankerpark was sprake van een geslaagde herstart die voor wat betreft het groen ook op draagvlak van omwonenden kan rekenen. Voor wat betreft het Lakenplein is sprake van daadwerkelijke uitbreiding van vierkante meters groen ten koste van parkeerplaatsen. Het grote aantal te kapen bomen hangt samen met hun beperkte levensduur en de rationele afweging om kosten te besparen door nu in één keer in goede nieuwe plantgaten nieuwe bomenstructuren te integreren in het ontwerp. Bovendien wordt de nieuwe aanplant biodiverser dan de bestaande situatie.

In de eerste helft van 2019 is veel tijd besteed aan de bemiddelingsprocedure rond de voorgenomen kap op de begraafplaats Rhijnhof. Hoewel het bestuur nog steeds achter de gekozen oplossing staat (afzien van het aanvechten van de verleende kapvergunning onder de voorwaarde van een meerjarig Beheerplan gericht op versterking van biodiversiteit) werd het tijdens de Algemene Ledenvergadering duidelijk dat deze keuze zeker niet op algemene instemming kon rekenen. Het Bestuur heeft hier goede nota van genomen en zal zich in de toekomst beraden op mogelijkheden voor tussentijdse consultatie van leden mocht zich een nieuwe bemiddelings situatie voordoen.

De actie voor behoud van de bomen aan het Schuttersveld van de Partij van de Dieren vormde een welkome ondersteuning van het gelijktijdige overleg van de Bomenbond en enkele omwonenden met de gemeente. Met dit voorbeeld werd weer eens glashelder wat er gebeurt wanneer je kavelsgewijs werkt en daarmee de context uit het oog verliest. Door in het Kaderbesluit niet duidelijk te maken wat de aanlanding van de beoogde brug zou betekenen aan de kant van het Schuttersveld was op dat moment voor geen enkel raadslid duidelijk dat hiermee een aantal oude bomen zouden sneuvelen. Gelukkig bleken de ingenieurs van de gemeente in staat een alternatief te bedenken...

Op basis van de antwoorden op raadvragen tijdens de begroting werd ons duidelijk dat onze aannames over aantallen gekapte bomen tijdens de afgelopen 10 jaar veel te laag waren: nog afgezien van de bijna 9000 bomen voor de Rijnland route is het aannemelijk dat er geen 1500 maar zeker 5000 bomen zijn gekapt. Reden temeer om te blijven vragen om een transparante 'bomenbalans' waaruit ook blijkt welke aantallen en soorten zijn herplant en uit welk budget (regulier beheer of Bomenfond?)

Dan krijg je toch weer een goed gevoel bij de inzet van de vrijwilligers van de Kweektuin bij het station die met vereende krachten een aantal bomen uit de tuin heeft verplaatst naar de tuin van het Museum van Volkenkunde. Ze staan daar nu nog in (door de Bomenbond gesponsorde) kuipen bij te komen maar zullen daar het komende plantseizoen een rustige vaste plek krijgen.

Communicatie

Afgelopen jaar is hard gewerkt aan de nieuwe website, een herziene folder en regelmatige berichten op Facebook (eind 2019 waren er 646 volgers) en nieuwsbrieven. Ook is een nieuw logo ingevoerd. Hoewel sommige berichten tot grote aantallen lezers leiden is de ledenaanwas in 2019 toch vooral het gevolg van onze inzet op het Roomburgerpark en het Schuttersveld.

Bestuur

Eind 2019 bestond het bestuur uit Arjen Korevaar (voorzitter), Bea Hoogheid (secretaris), Johan Volkers (penningmeester, PR), Rolf van Beek en Dick de Vos (beiden algemeen lid).

Beleidsplan 2020

In het jaar 2020 bestaat de Bomenbond 25 jaar. Het bestuur zal in de Algemene Ledenvergadering voorstellen doen om op bescheiden wijze aandacht aan dit jubileum te geven. Afhankelijk van de goedkeuring door de leden van acties en budgetten wordt hiermee een deel van de inzetbaarheid van bestuursleden vastgelegd. Gelukkig wordt nu al meegewerkt door een actieve vrijwilligster maar de oproep om meer activiteit vanuit onze leden blijft onverkort van kracht.

In dit jubileumjaar zal in Leiden allereerst de nadruk liggen op het beantwoord krijgen van de al lang openstaande vragen naar de herziening van de Groene Kaart en de resultaten van het onderzoek naar de kansen en bedreigingen van het ecologisch netwerk. Met dit laatste hopen wij ook op een eerste stadsbreed advies van de in 2019 aangetreden stadsecoloog die we tot nu vooral hebben zien opereren op deelprojecten en in door hem geleide excursies.

Wethouder North zal gevraagd worden nu echt vaart te maken met het geven van inzicht in aantallen kap en herplant en de inzet van het Bomenfonds daarbij. Hopelijk is ten tijde van de ALV in februari de toegezegde Groenrapportage uitgebracht waaruit duidelijk wordt hoe het nu gaat met de teltallen aangekondigde deelprojecten in de Uitvoeringsnota Groene Hoofdstructuur en de Groene Kansen Kaart.

Wanneer er begin dit jaar nog steeds geen Beheerplan voor de begraafplaats Rhijnhof is vastgesteld zullen we ons beraden op nadere stappen tegen deze contractbreuk.

Andere onderwerpen voor 2020 zullen zijn de verdere procedure met het Roomburgerpark en onze zienswijze m.b.t. de Gebiedsvisie Schipholweg: het voorbeeld van hoogbouw met – zoals wethouder Spijker zelf onlangs zei – steegjes ertussen. Hoe betreurenswaardig deze stedenbouwkundige ontwikkelingen ook zijn: de Bomenbond zal zich beperken tot de gevolgen voor bomen / groen.

Voor Oegstgeest zal de nadruk vooral liggen op de ontwikkelingen rond de Geesten en het Wilhelminapark.